PHILIP K. DICK
Jocul de-a războiul

Traducerea: Sorin Casapu

Philip K(indred) DICK (1928-1982)

În mod clar unul dintre cei mai importanţi doi-trei autori de science fiction ai secolului XX, Dick a obţinut în cariera sa un singur premiu SF: Hugo 1963 pentru romanul *Omul din castelul înalt* (Ed. Nemira, 1995). A urmat colegiul pentru un an, a lucrat într-un magazin de discuri şi a ţinut un program de muzică clasică la un post local de radio. A fost însurat de cinci ori şi a avut trei copii.

Romane importante: *Defazare marţiană (Marţian Time-Slip,* 1964), *Dr. Bloodmoney* (1965), *Cele trei stigmate ale lui Palmer Eldritch* (Ed. Nemira, 1996), *Vânătorul de recompense* (Ed. Nemira, 1992), *Ubik (Ed.* Nemira, 1994), *Labirintul morţii* (Ed. Athena, 1995).

Alte cărţi apărute în română: *Timpul dezarticulat* (Ed. Nemira, 1994), *Invazia divină* (Ed. Clasic, 1994), *Loteria solară* (Ed. Ştiinţă & Tehnică, 1994).

Mihai-Dan Pavelescu

În biroul său din cadrul Oficiului pentru Calitatea Importurilor Terestre, bărbatul înalt luă raporturile din coşul de sârmă împletită şi, aşezându-se, le aranja în fața sa pentru a le putea citi. Îşi puse lentilele-iris şi-şi aprinse o țigară.

— Bună dimineața, rosti cu o voce firavă şi susurată primul raport, în vreme ce Wiseman îşi plimbă degetul mare de-a lungul liniei de bandă lipită.

O ascultă toropit, în vreme ce privirea îi rătăcea prin parcarea ce se vedea prin fereastra deschisă.

— Ia spuneți-mi, ce se întâmplă cu voi, acolo? V-am trimis lotul acela de..., urmă o pauză în care cel care vorbea, directorul departamentului vânzări din cadrul unui complex de supermagazine din New York îşi verifică registrele,... jucării de pe Ganimede. Cred că vă dați seama că trebuie să obținem aprobarea pentru ele în timp util includerii lor în planul de achiziții pentru toamnă, astfel încât să le avem în stoc pentru Crăciun.

Cu o voce plină de nemulțumire, directorul departamentului vânzări concluziona:

— Anul acesta, jocurile de război vor fi din nou un articol foarte căutat. Avem de gând să cumpărăm o cantitate importantă.

Wiseman îşi plimbă degetul mare în josul numelui şi funcției celui care vorbea.

— Joe Hauck, susură vocea raportului. Magazinul pentru Copii-Appeley.

— Ah, spuse Wiseman, vorbind singur. Lăsă jos raportul, luă un formular neînregistrat şi se pregăti să răspundă. Apoi, cu jumătate de voce, întrebă: Chiar, ce-i cu lotul acela de jucării de pe Ganimede?

Părea să fi trecut cam prea multă vreme de când laboratoarele de testări se ocupau de ele. Cel puțin două săptămâni.

Bineînțeles, în prezent oricărui produs de pe Ganimede i se acorda o atenție specială; anul trecut, Sateliții depăşiseră starea lor obişnuită de lăcomie economică şi începuseră — conform serviciilor de informații — să treacă la acțiuni militare directe împotriva concurenței, în rândul căreia locurile cele mai importante erau ocupate de cele Trei Planete Interioare. Însă, până acum, nu se întâmplase nimic. Produsele exportate aveau în continuare calitatea necesară, fără nici un fel de şmecherii speciale, fără vopsea toxică ce putea fi linsă, fără capsule cu bacterii.

Şi totuşi...

O comunitate de persoane atât de inventive, precum cea de pe Ganimede, era de aşteptat să dea dovadă de creativitate în orice domeniu s-ar fi implicat. Subversiunea ar fi fost tratată ca orice altă provocare — cu imaginație şi multă inteligență.

Wiseman se ridică şi ieşi din birou, îndreptânduse către clădirea alăturată, în care se aflau laboratoarele de testare.

Înconjurat de produse pe jumătate dezasamblate, Pinario îşi ridică privirea tocmai la timp pentru a-l vedea pe şeful său, Leon Wiseman, închizând uşa interioară a laboratorului.

— Mă bucur că ai venit încoace, spuse Pinario, cu toate că nu făcea altceva decât să tragă de timp; ştia că are o întârziere în ceea ce făcea de cel puțin cinci zile, iar întâlnirea asta nu putea însemna altceva decât că va avea probleme. Ar fi mai bine să-ți pui un costum profilactic — nu vreau să rişti nimic.

Vorbise cu volubilitate, însă expresia feței lui Wiseman rămase dură.

— Am venit în legătură cu trupele acelea de şoc ce iau cu asalt o cetate, setul de şase dolari, ripostă Wiseman, învârtindu-se printre grămezile de produse de toate mărimile, ce aşteptau să fie testate şi aprobate.

— Aaaa, setul de soldăței de pe Ganimede, încuviință Pinario cu uşurare.

În privința acelui articol, conştiința îi era împăcată; orice persoană ce se ocupa de testări în laboratoare cunoştea instrucțiunile speciale cu privire la

Pericolele de Contaminare din partea unor Particule de Cultură Ostilă Populațiilor Urbane Nevinovate, instrucțiuni ce fuseseră impuse de către Guvernul Cheyenne, o hotărâre neclară, tipică oficialităților. Putea oricând — pe bună dreptate — să invoce aplicarea respectivei directive.

— Ca urmare a pericolului special implicat în acțiune, continuă el, în vreme ce se apropie de Wiseman pentru a-l însoți, le-am dat drumul să funcționeze singuri.

— Să mergem să aruncăm o privire, propuse Wiseman. Crezi că e îndreptățită această precauție, sau e un plus de paranoia, în legătură cu «mediile străine»?

— E justificată, în mod special în cazul unor articole pentru copii, răspunse Pinario.

Gesticulă puțin şi o parte din perete glisă, lăsând să se vadă o încăpere laterală. Chiar în centrul acesteia se găsea ceva ce-l făcu pe Wiseman să se oprească brusc. Era un manechin din plastic, de mărimea unui copil de vreo cinci ani, îmbrăcat cu nişte haine obişnuite şi înconjurat de jucării. Manechinul tocmai spunea:

— M-am plictisit de asta. Fă altceva. Făcu o pauză scurtă, apoi repetă: M-am plictisit de asta. Fă altceva.

Jucăriile de pe podea, reglate pentru a răspunde unor instrucțiuni verbale, lăsară baltă diferitele lor ocupații şi-şi reluară acțiunile de la capăt.

— Facem economii, explică Pinario. Asta-i o grămadă de gunoi, care mai înainte de a merita banii cumpărătorilor, trebuie să treacă de o mulțime de teste. Dacă am sta pe lângă ele pentru a le menține în funcțiune, ar trebui să nu mai plecăm de aici.

Chiar în fața manechinului se afla grupul de soldați de pe Ganimede, inclusiv cetatea pe care aceştia trebuiau s-o cucerească. Tocmai se furişau către ea, într-o formație elaborată, când, la comanda manechinului, se opriseră. Acum se regrupau.

— Înregistrezi totul pe casetă? întrebă Wiseman.

— Bineînțeles, răspunse Pinario.

Soldățeii de jucărie aveau cam cincisprezece centimetri înălțime şi erau fabricați din materialele termoplastice aproape indestructibile, pentru care erau atât de vestiți producătorii de pe Ganimede. Uniformele lor erau sintetice, un amestec de diferite costume militare de pe Sateliți şi planetele apropiate. Cetatea propriu-zisă, o construcție masivă şi amenințătoare, dintr-un material asemănător unui metal întunecat, semăna cu un fort legendar: suprafața superioară era presărată de mici deschizături, un pod mobil fusese ridicat, acum fiind invizibil, iar pe crenelul cel mai înalt flutura un stindard înflorat.

Cu o pocnitură însoțită de o şuierătură, reduta trimise un proiectil către atacatori. Acesta, într-un nor cu totul inofensiv de fum şi zgomot, explodă în

mijlocul unui grup de soldați.

— Ripostează, observă Wiseman.

— Dar până la urmă pierde lupta, spuse Pinario. Trebuie să o piardă. Dacă vorbim din punct de vedere psihologic, ea simbolizează realitatea externă. Bineînțeles, pentru copil cei doisprezece soldați reprezintă propriile sale eforturi pentru acceptarea acesteia. Prin participarea la cucerirea cetății, copilul capătă sentimentul că este competent în modul în care se descurcă în contact cu lumea cea aspră. În cele din urmă, reuşeşte să învingă, însă numai după o perioadă chinuitoare, plină de efort şi răbdare. Oricum, aşa scrie în instrucțiuni. Îi înmână lui Wiseman broşura.

În vreme ce o răsfoia, Wiseman îl întrebă:

— Modul în care atacă diferă de fiecare dată?

— Se împlinesc opt zile de când funcționează. Până acum n-au atacat de două ori în acelaşi fel. Ce naiba, s-au investit nişte bani în treaba asta.

Soldații se furişau, apropiindu-se încet-încet de Cetate. Din pereți apărură câteva aparate de monitorizare, care începură să-i urmărească. Folosindu-se de alte jucării care erau testate, soldații se pitiră după acestea.

— Se pot folosi de configurațiile întâmplătoare ale terenului, explică Pinario. Utilizează un tropism orientat pe obiecte: atunci când zăresc, de exemplu, o casă de păpuşi ce se află aici pentru testare, se strecoară în ea asemenea unor şoareci. O să se vâre prin toate colțurile.

Pentru a demonstra afirmația tăcută, ridică o navă spațială de jucărie executată de o companie de pe Uranus; agitând-o, făcu să cadă din ea doi soldați.

— Procentual vorbind, cam de câte ori cuceresc cetatea? întrebă Wiseman.

— Până acum, au reuşit o dată din nouă încercări. În spatele ei există un sistem de reglare, care poate fi fixat pentru un număr mai ridicat de încercări reuşite.

Îşi croi drum printre soldații ce înaintau; Wiseman îl însoți şi amândoi se aplecară pentru a inspecta fortăreața.

— Ea reprezintă, de fapt, chiar sursa de energie, spuse Pinario. Deşteaptă treabă. Pe deasupra, ordinele soldaților tot aici îşi au originea. Transmisie de înaltă frecvență dintr-o cutie cu muniții.

Deschizând partea din spate a fortăreței, îi arătă şefului său containerul cu muniții. Fiecare proiectil reprezenta un crâmpei dintr-o instrucțiune. Atunci când se pornea un nou atac, proiectilele erau amestecate, prin intermediul vibrațiilor şi astfel ele ajungeau să se poziționeze într-o nouă ordine. În acest fel, modalitatea de atac era în întregime aleatorie. Însă, de vreme ce numărul proiectilelor era limitat, trebuia să existe un număr limitat de manevre de atac.

— Le încercăm pe toate, urmă Pinario.

— Nu putem accelera desfăşurarea?

— O să ia ceva timp. S-ar putea să încerce vreo mie de manevre şi apoi…

— Următoarea, completă Wiseman, s-ar putea să-i oblige să efectueze o întoarcere de nouăzeci de grade şi să înceapă să tragă în cea mai apropiată fiinţă umană.

— Sau chiar mai rău, spuse lugubru Pinario. Sunt o grămadă de ergi în unitatea aia de alimentare. E concepută să dureze cinci ani. Dacă întreaga energie ar fi eliberată dintr-o dată...

— Continuă testarea.

Cei doi bărbaţi se priviră unul pe altul, apoi se uitară la cetate. Soldaţii aproape că ajunseseră la ea. Dintr-o dată, un zid al fortăreţei coborî; apăru ţeava unei mitraliere şi soldaţii fură culcaţi la pământ.

N-am mai văzut chestia asta până acum, murmură Pinario.

Pentru o clipă, nu se mişcă nimic, nicăieri. Apoi, copilul-manechin, aşezat printre jucăriile sale, rosti:

— M-am plictisit de asta. Fă altceva.

Cuprinşi de un fior de nelinişte, cei doi bărbaţi priviră cum soldaţii se ridică şi se regrupează.

Două zile mai târziu, în birou îşi tăcu apariţia superiorul lui Wiseman, un bărbat scund, solid, furios şi cu ochi ce păreau că vor să-i iasă din cap.

— Ascultă ce-ţi spun, îi zise Fowler, întrerupi imediat testarea afurisitelor ălora de jucării. Mâine s-a terminat cu aşa ceva. Se răsuci ca să iasă din birou, însă Wiseman îl opri.

— Treaba e prea serioasă, răspunse el. Haide în laborator şi o să-ţi arăt.

Fowler îl însoţi, tot drumul până acolo explicându-i justeţea hotărârii sale.

— Nici nu realizezi cât capital au investit în treaba asta unele dintre aceste firme! tocmai îi spunea, în vreme ce intra în laborator. Pentru fiecare produs ce este reprezentat aici, pe Lună se găseşte o navă sau un depozit întreg ce aşteaptă aprobarea oficială să-şi aducă marfa încoace!

Pinario nu se vedea, aşa că Wiseman îşi folosi cheia, trecând şi de semnalizarea manuală ce deschidea camera de testare.

Acolo, înconjurat de jucării, se găsea manechinul construit de laboranţi. În jurul acestuia, jucăriile îşi desfăşurau acţiunile ciclice. Racheta îl făcu pe Fowler să tresară.

— Acesta este cel mai ciudat produs, spuse Wiseman, aplecându-se în apropierea fortăreţei. Un soldat tocmai se târa pe burtă pentru a se apropia de aceasta. După cum poţi vedea, sunt doisprezece soldaţi. Un număr atât de mare, plus energia ce o au la dispoziţie, plus datele cuprinse în complexele instrucţiuni...

— Văd doar unsprezece, îl întrerupse Fowler.

— Probabil că unul se ascunde, zise Wiseman.

— Nu, are dreptate, vorbi cineva dinapoia lor şi-şi făcu apariţia Pinario purtând o expresie rigidă. Tocmai am întreprins o investigaţie. Unul a dispărut.

Cei trei bărbați rămaseră tăcuți.

— Poate că l-a distrus fortăreața, sugeră în cele din urmă Wiseman.

— Există o lege a materiei care se ocupă de treaba asta, spuse Pinario. Dacă «l-a distrus» — ce a *făcut cu rămăşițele sale?*

— E posibil să-l fi transformat în energie, murmură Fowler, examinând fortăreața şi soldații rămaşi.

— Când mi-am dat seama că a dispărut un soldat, urmă Pinario, am făcut ceva ingenios. Am cântărit fortăreața şi pe cei unsprezece rămaşi. Greutatea lor totală este egală cu cea a setului original — respectiv a celor doisprezece soldați şi a cetății. Aşa că el este undeva acolo înăuntru.

Arătă către fortăreața care tocmai atunci îi împroşca cu foc susținut pe soldații ce avansau spre ea.

Studiind cetățuia, Wiseman fu cuprins de o profundă intuiție. Aceasta se schimbase. Era, într-un anume fel, diferită.

— Să revedem banda, rosti el.

— Ce? întrebă Pinario, după care se înviora brusc. Bineînțeles.

Ducându-se până la copilul-manechin, îl scoase din funcțiune, îl deschise şi scoase din el caseta video. Mergând nesigur, o duse până la proiector.

Se aşezară şi începură să urmărească înşiruirea de secvențe înregistrate: atac după atac, şi asta până ce începură să li se închidă ochii. Soldații înaintau, se retrăgeau, erau împroşcați cu foc, se ridicau din nou, din nou înaintau...

— Opreşte, spuse Wiseman dintr-o dată.

Revăzură ultima parte.

Un soldat se îndrepta neabătut spre baza fortăreței. O rachetă trimisă către el explodă şi, pentru o vreme, îl ascunse privirii. Între timp, ceilalți unsprezece soldați se repeziră într-o încercare nebunească de a escalada zidurile. Soldatul în cauză se ivi din norul de praf şi-şi continuă drumul. Ajunse la zid. O porțiune a acestuia se retrase.

Soldatul, aproape contopindu-se cu zidul cenuşiu al fortăreței, folosi capătul propriei puşti ca pe o şurubelniță şi-şi demontă capul, apoi un braț, apoi ambele picioare. Părțile dezasamblate erau introduse pe rând prin deschizătura apărută în peretele cetății. Când din el nu mai rămase decât brațul şi puşca, acestea se târâră orbeşte în interiorul fortăreței, unde dispărură, la rândul lor. Deschizătura se făcu nevăzută.

După o tăcere îndelungată, cu o voce răguşită, Fowler spuse:

— Părintele va presupune, în această situație, că copilul a pierdut sau a distrus unul dintre soldați. Încet-încet, numărul soldaților se va împuțina, iar cel învinuit va fi copilul.

— Şi ce propui? pufni Pinario.

— Lasă-l să meargă mai departe, spuse Fowler şi Wiseman aprobă din cap. Lasă-l să-şi încheie întregul ciclu, dar nu-l lăsa nesupravegheat.

— De-acum încolo voi pune să stea cineva cu el în cameră, fu de acord Pinario.

— Mai bine ai sta chiar tu, sugeră Fowler.

Fără să-şi facă gândul cunoscut, Wiseman îşi spuse: „Poate că ar fi mai bine dacă am sta toți împreună cu el. Cel puțin doi dintre noi, Pinario şi cu mine. Mă întreb ce-o fi făcut cu bucățile."

Oare ce făcuse cu ele?

Până la sfârşitul săptămânii, citadela mai înghiți încă patru soldați.

Privind-o printr-un monitor, Wiseman nu putea zări nici o schimbare vizibilă din exterior. Era un lucru normal. Creşterea trebuie să fi fost strict internă, ceva ce nu putea fi văzut.

Mereu şi mereu aceleaşi atacuri, cu soldații ce continuau să se agite şi cu fortăreața ce se apăra, deschizând, la rândul ei, focul. Între timp, avea în fața sa o serie de noi produse de pe Ganimede. Jucării şi mai noi ce trebuiau testate.

„Ce să fac acum?" se întrebă.

Primul articol era aparent simplu: un costum de cow-boy din străvechiul vest american. Cel puțin, aşa era descris. Acordă însă extrem de puțină atenție celor scrise în manualul de utilizare: la dracu' cu tot ce aveau cei de pe Ganimede de spus în legătură cu asta.

Deschise cutia şi scoase costumul, întinzându-l alături. Materialul din care era făcut avea o culoare cenuşie. Semăna doar foarte vag cu un costum de cow-boy; croiala părea neterminată, şovăitoare. Iar când îl ridică, se deformă de îndată. Observă că o parte atârna într-un loc de parcă ar fi fost un sac.

— Nu pricep, îi spuse lui Pinario. Chestia asta n-o să se vândă.

— Îmbracă-l, îi răspunse celălalt. O să vezi.

Cu multă greutate, Wiseman reuşi să se strecoare în costum.

— N-o fi periculos? întrebă el.

— Nu, îl linişti Pinario. L-am încercat şi eu ceva mai devreme. E o idee mai cuminte, însă ar putea fi mai eficace. Pentru a-l pune în funcțiune, trebuie să-ți foloseşti imaginația.

— Şi ce să-mi imaginez?

— Orice.

Costumul îl duse pe Wiseman cu gândul la cow-boy, aşa că îşi închipui că este din nou la fermă, mergând pe drumul plin de pietriş ce se întindea la marginea păşunii, pe care oi negre rumegau cu acea mişcare rapidă, dintr-o parte într-alta, a maxilarului inferior. Se opri lângă gardul din sârmă ghimpată — susținut, din loc în loc, de nişte stâlpi — şi rămase cu privirea ațintită asupra oilor. Apoi, dintr-o dată, oile se înşiruiră şi plecară, îndreptându-se către coasta umbrită a unui deal ce se găsea în afara câmpului său vizual.

Văzu nişte chiparoşi ce se conturau cu claritate pe fundalul cerului. Un uliu, departe, în tării, îşi mişca alene aripile... de parcă, îşi spuse, s-ar umple cu

aer, pentru a se ridica mai mult. Uliul plană cu viteză, îndepărtându-se, după care continuă să plutească fără grabă. Wiseman încercă să zărească ce pradă urmărea. Nu văzu altceva decât câmpiile, uscate de soarele miezului de vară şi roase de oi. O mulțime de greieri. Iar pe drum, o broască râioasă. Aceasta îşi făcuse un adăpost în praful drumului; numai partea de deasupra i se mai vedea.

În vreme ce se aplecă, încercând să-şi adune îndeajuns curaj pentru a atinge capul plin de negi al broaştei, o voce de bărbat se auzi în apropierea lui, spunând:

— Cum îți place?

— Grozav, răspunse Wiseman. Trase adânc aer în piept, umflându-şi plămânii cu mirosul ierbii uscate. Hei, cum poți să deosebeşti la broaşte o femelă de un mascul? După pete, sau cum?

— De ce? îl întrebă bărbatul ce se găsea puțin înapoia lui şi, prin urmare, nu foarte vizibil.

— Pentru că am găsit aici una.

— Pot să-ți pun câteva întrebări, pentru a ne cunoaşte mai bine?

— Sigur, spuse Wiseman.

— Câți ani ai?

Asta era o întrebare uşoară.

— Zece ani şi patru luni, răspunse cu mândrie.

— În acest moment, unde te afli, de fapt?

— La țară, la ferma domnului Gaylord, unde tata ne duce, pe mine şi pe mama, de câte ori putem, la sfârşit de săptămână.

— Ia întoarce-te şi uită-te la mine, rosti bărbatul. Spune-mi dacă mă cunoşti.

Fără tragere de inimă, îşi întoarse privirea de la broasca pe jumătate îngropată, pentru a-l privi pe vorbitor. Zări un adult cu o față îngustă şi un nas lung, oarecum neregulat.

— Sunteți cel care aduce buteliile cu butan, exclamă el. Lucrați pentru compania de gaz. Aruncă o privire în jur şi, bineînțeles, zări şi camionul, parcat lângă poartă. Tata spune că butanul este scump, dar că nu există o altă...

Bărbatul îl întrerupse:

— Aşa, din pură curiozitate, care este numele companiei de gaz?

— Scrie chiar pe camion, zise Wiseman, citind literele mari, vopsite pe maşină. Pinario — Distribuitori de Gaz Butan, Petaluma, California. Dumneavoastră sunteți domnul Pinario.

— Ai putea să juri că ai zece ani şi că te găseşti pe un câmp din apropiere de Petaluma, California? îl întrebă domnul Pinario.

— Bineînțeles. Putea vedea, dincolo de câmp, un şir de dealuri împădurite. Acum voia să le cerceteze; se plictisise să flecărească atât. Pe curând, aruncă el, luând-o din loc. Trebuie neapărat să fac o excursie.

Începu să alerge, îndepărtându-se de domnul Pinario, de-a lungul drumului plin de pietriş. Înaintea lui, stârniți de paşii lui, săreau greieri. Gâfâind, fugi din ce în ce mai repede.

— Leon! strigă domnul Pinario în urma lui. Mai bine ai lăsa-o baltă! Nu mai alerga!

— Am nişte treabă pe dealurile alea, răspunse cu voce întretăiată Wiseman, continuându-şi goana.

Dintr-o dată, ceva îl lovi cu toată forța; căzu pe spate, sprijinindu-se în mâini, apoi încercă să se ridice. În aerul uscat al amiezii ceva luci tremurător; fu cuprins de teamă şi se trase înapoi. Apăru o formă, un zid neted...

— N-o să ajungi la dealurile alea, îl anunță domnul Pinario, din spate. Mai bine ai rămâne pe loc. Altfel o să te loveşti de lucruri.

Mâinile lui Wiseman erau umezite de sânge; atunci când căzuse se tăiase. Cuprins de mirare, le privi...

Pinario îl ajută să se dezbrace de costumul de cow-boy, spunând:

— E cea mai nesănătoasă jucărie pe care ți-o poți imagina. După ce o va purta o scurtă perioadă de timp, copilul se va găsi în imposibilitatea de a înfrunta realitatea contemporană. Uită-te la tine.

Stând în picioare cu dificultate, Wiseman inspecta costumul; Pinario i-l luase cu multă dificultate.

— Nu-i rău, comentă cu voce tremurătoare. În mod evident stimulează tendințele deja existente de escapism din fața realității. Ştiu că spre sfârşitul copilăriei am avut o astfel de tendință latentă de retragere într-o lume imaginară. Şi asta exact în acea perioadă, când am locuit la țară.

— Observă cum ai incorporat elemente reale în toată treaba asta, zise Pinario, pentru a face această fantezie să dureze cât mai mult. Dacă ai fi avut timp, ai fi găsit o modalitate pentru a include în ea şi peretele laboratorului, eventual sub forma unei laturi a hambarului.

— Deja... deja începusem să zăresc vechea lăptărie, în care fermierii îşi aduceau laptele pe care urmau să-l vândă.

— După ce ar mai fi trecut ceva timp, continuă Pinario, ar fi fost aproape imposibil să te mai scot de acolo.

Din nou comentând doar în gând, Wiseman îşi spuse că dacă jucăria asta putea face aşa ceva unui adult, era de imaginat ce efect ar fi avut asupra unui copil.

— Produsul ăla pe care-l mai avem aici, vorbi tot Pinario, jocul acela, e o treabă de-a dreptul năucitoare. Te simți în stare să-ți arunci ochii pe el acum? Mai poate aştepta.

— Mă simt perfect, spuse Wiseman. Ridică al treilea pachet şi începu să-l deschidă.

— Seamănă tare mult cu vechiul joc, Monopoly, observă Pinario. Se

numeşte Sindrom.

Jocul era alcătuit dintr-o tablă de carton, plus banii necesari desfăşurării lui, zaruri şi diferite piese ce-i reprezentau pe jucători. Şi acțiuni la bursă.

— În mod clar, trebuie să cumperi cât mai multe acțiuni, comentă Pinario, la fel ca-n toate jocurile de felul ăsta. Nici măcar nu se mai obosi să citească instrucțiunile. Hai să-l chemăm şi pe Fowler aici şi să jucăm un rând — e nevoie de cel puțin trei jucători.

Peste puțin timp, directorul departamentului li se alăturase. Cei trei bărbați se aşezară la masă.

— Ca în cazul tuturor jocurilor de acest gen, explică Pinario, toți jucătorii pornesc cu acelaşi capital, iar pe parcursul jocului, statutul se schimbă în funcție de valoarea acțiunilor obținute în diferite investiții economice.

Investițiile erau reprezentate prin obiecte din plastic, mici şi luminoase, semănând foarte bine cu hotelurile şi casele din jocul Monopoly.

Aruncară zarurile, mutară piesele pe tabla de joc, licitară şi cumpărară diferite proprietăți, plătiră amenzi, încasară amenzi, se duseră pentru o perioadă de timp în «camera de decontaminare». În acest timp, în spatele lor, cei şapte soldați de jucărie se furişau iar şi iar spre fortăreață.

— M-am plictisit de asta, spuse manechinul cu figură de copil. Fă altceva.

Soldații se regrupară. Din nou porniră la atac, apropiindu-se din ce în ce mai mult de citadelă. Iritabil şi agitat, Wiseman spuse:

— Mă întreb cât timp mai trebuie să meargă blestemăția aia până când să ne dăm seama în ce scop a fost construită?

— N-avem de unde şti. Pinario rămase cu ochii lipiți de un certificat de acționar, purpuriu cu auriu, pe care Fowler tocmai îl achiziționase. Mi-ar prinde bine ăsta, spuse el. Sunt acțiuni pentru o mină de uraniu greu de pe Pluto. Ce vrei pe ele?

— E o proprietate valoroasă, murmură Fowler, în vreme ce-şi verifica celelalte acțiuni. Totuşi, s-ar putea să facem un târg.

"Cum aş putea să mă concentrez la joc", îşi spuse Wiseman "când chestia aia de acolo tinde să... Dumnezeu ştie ce să facă? Să facă ceea ce a fost construită să facă. Să atingă oare masa critică?"

— Ia stați nițel, rosti cu o voce joasă şi măsurată. Lăsă jos teancul de acțiuni. S-ar putea ca această fortăreață să fie o pilă?

— Ce fel de pilă? întrebă Fowler, preocupat de cărțile din mână.

— Terminați cu jocul ăsta! se răsti Wiseman.

— O idee interesantă, comentă Pinario, întrerupându-şi şi el jocul. Bucățică cu bucățică, construieşte o bombă atomică. Adăugând puțin câte puțin, până când... Nu, ne-am gândit la asta. Nu are nici un fel de elemente grele. Pur şi simplu, este o baterie cu o durată estimată la cinci ani, plus un anumit număr de mici maşinării controlate prin comenzi ce sunt transmise chiar de către baterie.

Nu poți fabrica o pilă atomică din aşa ceva.

— Părerea mea, spuse Wiseman, e că am fi mai în siguranță dacă am scoate-o de aici.

Experiența pe care o avusese cu costumul de cow-boy îl făcuse să privească cu mult mai mult respect produsele fabricate pe Ganimede. Iar în cazul în care costumul era cel mai cuminte dintre toate...

Uitându-se peste umăr, Fowler observă:

— Acum mai sunt doar şase soldați.

Wiseman şi Pinario se ridicară amândoi dintr-o dată. Fowler avea dreptate. Mai rămăsese doar jumătate din setul de soldați. Încă unul ajunsese până la fortăreață şi fusese asimilat.

— Haideți să aducem un expert în bombe de la Serviciile Militare, zise Wiseman, şi să-l punem s-o verifice. Treaba asta iese de sub jurisdicția noastră. Se întoarse către şeful său. Nu eşti de acord?

— Mai întâi să terminăm jocul ăsta, spuse Fowler.

— De ce?

— Pentru că vrem să fim siguri în legătură cu el.

Totuşi, interesul său indica faptul că devenise implicat emoțional şi voia să joace până la sfârşitul partidei. Ce-mi dai în schimbul acestor acțiuni ale minei de pe Pluto? Aştept oferte.

Încheie o tranzacție. Jocul mai continuă încă o oră. În cele din urmă, toți trei îşi dădură seama că Fowler începuse să preia controlul diferitelor acțiuni din joc. Avea cinci investiții miniere, plus două firme de materiale plastice, un monopol de alge, şi toate cele şapte investiții de vânzare *en detail*. Pe lângă asta, ca urmare a faptului că era deținătorul aproape absolut al acțiunilor, reuşise să acapareze şi majoritatea banilor.

— Am ieşit din joc, spuse Pinario. Îi mai rămăseseră doar acțiuni de mică importanță, ce nu mai ofereau nici un fel de control. Vrea cineva să le cumpere?

Cu ultimii bani rămaşi, Wiseman i le cumpără. După ce le obținu, continuă jocul, numai el împotriva lui Fowler.

— E clar că acest joc este o replică tipică pentru relațiile economice interculturale, observă Wiseman. Investițiile comerciale sunt în mod evident acțiuni de pe Ganimede.

Fu străbătut de un fior de excitare; zarurile îi căzuseră bine de vreo două ori şi era în măsură să adauge o nouă acțiune la puținele sale proprietăți.

— Copiii care vor juca acest joc vor căpăta o atitudine sănătoasă în ceea ce priveşte realitățile economice, îi va pregăti pentru realitățile economice. Îi va pregăti pentru lumea adulților.

Însă, după câteva minute, pică în mijlocul unor proprietăți aparținându-i lui Fowler şi amenzile îi secară toate resursele. Fu nevoit să renunțe la două acțiuni ale proprietăților sale; sfârşitul era aproape.

Urmărind soldații ce se apropiau de fortăreață, Pinario spuse:

— Ştii, Leon, îmi vine să-ți dau dreptate. Chestia s-ar putea să se transforme în terminalul unei bombe. Un anumit tip de stație de recepție. Când va fi complet instalată, ar putea primi o transmisie de energie de pe Ganimede.

— E posibil un asemenea lucru? întrebă Fowler, grupându-şi banii de joc în diferite despărțituri.

— Cine poate ştii de ce sunt în stare? comentă Pinario, învârtindu-se de colo-colo cu mâinile înfundate în buzunare. N-ați mai terminat jocul?

— E aproape gata, răspunse Wiseman.

— V-am întrebat pentru că mai sunt doar cinci soldați. Se pare că acum acționează mai repede. A fost nevoie de o săptămână pentru primul, şi numai de o oră pentru cel de-al şaptelea. Nu m-ar mira deloc dacă cei rămaşi ar dispărea în următoarele două ore... toți cinci vreau să zic.

— Am terminat, chicoti Fowler. Reuşise să pună mâna pe ultima acțiune şi pe ultimul dolar.

Wiseman se ridică de la masă, lăsându-l pe Fowler singur.

— O să chem Serviciile Militare pentru verificarea fortăreței. Cât despre jocul ăsta, nu-i nimic altceva decât o copie, ideea fiind furată după Monopoly.

— E posibil ca ei să nu ştie că noi avem deja acelaşi joc, sub un alt nume, replică Fowler.

Jocului Sindrom i-a fost aplicată ştampila «Admis», iar importatorul a fost informat de acest lucru. Din biroul său, Wiseman îi contactă pe cei de la Serviciile Militare şi le comunică ce dorea de la ei.

— O să sosească imediat un expert în bombe, rosti vocea calmă de la celălalt capăt al firului. Poate că ar trebui ca până la venirea acestuia să lăsați singur obiectul în cauză.

Simțindu-se oarecum lipsit de orice utilitate, Wiseman îi mulțumi funcționarului şi închise. Nu reuşiseră să descopere sensul ascuns al jocului de-a războiul cu soldații şi fortăreața; acum, aceasta nu mai era responsabilitatea lor.

Expertul în bombe era un tânăr cu păr tuns scurt, care le zâmbi prietenește în vreme ce-şi întindea pe jos echipamentul. Purta o salopetă obişnuită, fără nici un fel de echipament de protecție.

— În primul rând, spuse el după ce inspecta fortăreața, sfatul meu este să deconectați bateria. Sau, dacă doriți, putem lăsa ca acest ciclu să se încheie, după care să deconectăm bateria, mai înainte de a avea loc vreo reacție. Cu alte cuvinte, permiteți şi ultimelor elemente mobile să intre în citadelă. Apoi, de îndată ce sunt înăuntru, deconectăm legăturile, desfacem fortăreața şi vom vedea ce pregătea.

— Oare nu-i periculos? întrebă Wiseman.

— Cred că nu, răspunse expertul. Nu detectez nici un fel de radioactivitate în interior. Se aşează apoi pe podea, în spatele fortăreței, ținând în mâini un cleşte

de tăiat.

Mai rămăseseră numai trei soldați.

— Probabil că n-o să mai dureze mult, spuse tânărul plin de veselie.

După cincisprezece minute, unul dintre cei trei soldați se strecură până la baza fortăreței, își deşurubă capul, unul din brațe, picioarele, trupul şi dispăru, bucățică cu bucățică, prin deschizătura ce apăruse special pentru el.

— Au mai rămas doar doi, comentă Fowler.

După încă zece minute, unul dintre cei doi o luă pe acelaşi drum.

Cei patru bărbați îşi aruncară priviri unul altuia.

— E aproape gata, rosti răguşit Pinario.

Ultimul soldat rămas îşi croi şi el drum până la fortificație. Din interiorul acesteia, armele trăgeau asupra lui, însă el continua să înainteze.

— Dacă analizăm din punct de vedere statistic, spuse Wiseman cu voce tare, încercând să mai destindă atmosfera, de fiecare dată ar trebui să dureze ceva mai mult, pentru că, de fiecare dată, are mai puțini oameni asupra cărora să se concentreze. Ar fi trebuit să înceapă în forță, apoi să mai rărească ritmul, după care, ultimului soldat i-ar fi trebuit cel puțin o lună până să...

— Vorbiți mai încet, interveni cu o voce joasă şi îngăduitoare tânărul expert în bombe. Dacă nu vă deranjează...

Ultimul dintre cei doisprezece soldați ajunse la baza fortăreței. La fel ca şi ceilalți dinaintea lui, începu să se dezmembreze.

— Fii gata cu cleştele ăla, zise Pinario cu voce aspră.

Părțile componente ale soldatului intrară în fortăreață. Deschizătura începu să se micşoreze. Din interiorul construcției începu să se audă un zumzăit, zgomotul unei activități ce se intensifica.

— Pentru Dumnezeu, acum! țipă Fowler.

Tânărul expert îşi folosi cleştele pentru a tăia contactul de la polul pozitiv al bateriei. Din locul atins țâşni o scânteie, iar tânărul sări înapoi, din reflex; cleştele îi zbură din mâini, alunecând pe podea.

— Isuse! exclamă. Am fost electrocutat.

Amețit, încercă să apuce din nou cleştele.

— Ai atins marginea construcției, vorbi agitat Pinario. Ridică el cleştele şi se lăsă pe vine, căutând pe pipăite legătura. Poate dacă-l apuc cu o batistă, mormăi el, trăgându-l înapoi şi scotocindu-se prin buzunare. Are cineva ceva ce pot înfăşură în jurul ăsteia? Nu vreau să fiu pus la pământ. Nu poți ştii câți...

— Dă-mi-l mie, ceru Wiseman, luându-i cleştele din mână.

Îl dădu la o parte pe Pinario şi tăie legătura cu cleştele.

— Prea târziu, spuse calm Fowler.

Wiseman de-abia mai auzi vocea superiorului; auzea, în schimb, sunetul neîntrerupt din capul său, şi-şi puse mâinile la urechi, inutil, încercând să-l oprească. Acum părea să vină direct de la fortăreață, trecându-i prin craniu, ca şi

cum ar fi fost transmis de oase. *Ne-am moşmondit prea multă vreme,* îşi spuse. *Acum ne-a prins.* Ne-a învins pentru că eram prea mulţi şi a trebuit să aibă fiecare o părere diferită.

În capul său, o voce spuse:

— Felicitări. Ca urmare a perseverenţei şi curajului, ai câştigat!

Fu cotropit de un sentiment profund de împlinire.

— Şansele de a reuşi erau extrem de reduse, continuă vocea din capul său. Oricine altcineva ar fi dat greş.

Atunci ştiu că totul este în regulă. Greşiseră şi îşi făcuseră griji degeaba.

— Ceea ce ai făcut aici, declară vocea, vei putea continua să faci pentru tot restul vieţii tale. Vei putea întotdeauna să-ţi înfrângi adversarii. Prin răbdare şi perseverenţă, vei putea învinge. La urma urmelor, universul nu este un loc atât de mare...

Nu, îşi spuse, cu ironic, nu este.

— Sunt doar nişte persoane obişnuite, îl linişti vocea. Aşa că, chiar dacă tu eşti unul singur împotriva mai multora, nu ai de ce să te temi. Acordă-i puţin timp... şi nu-ţi face griji.

— N-o să-mi fac, zise el cu glas tare.

Bâzâitul se stinse. Vocea dispăru.

După o lungă tăcere, Fowler şopti:

— S-a terminat.

— Nu pricep, mormăi Pinario.

— Asta trebuia să facă, îi explică Wiseman. E o jucărie terapeutică. Îi dă copilului încredere în forţele lui. Dezasamblarea soldaţilor — le adresă un rânjet — pune capăt separării dintre el şi lume. El devine una cu lumea. Şi, făcând acest lucru, o cucereşte.

— Atunci, nu prezintă nici un pericol, spuse Fowler.

— Toată munca asta, de pomană, se zburli Pinario. Îmi pare rău că te-am chemat de pomană, se adresă el expertului în bombe.

Fortăreaţa îşi deschisese acum larg toate porţile. Din ea ieşiră doisprezece soldaţi, din nou întregi. Ciclul era complet; atacul putea începe din nou.

Dintr-odată, Wiseman vorbi:

— Nu-i voi aproba intrarea.

— Ce? se miră Pinario. De ce nu?

— N-am încredere în el, răspunse Wiseman. E prea complicat pentru ceea ce face de fapt.

— Explică, îi ceru Fowler.

— Nu e nimic de explicat. Avem aici jucăria asta extrem de complexă, şi tot ce face e să se desfacă în bucăţi, după care se reasamblează singură. *Trebuie* să mai fie ceva, chiar dacă nu putem să...

— E o chestie terapeutică, interveni şi Pinario.

— Te las pe tine să hotărăşti, Leon, vorbi Fowler. Dacă ai îndoieli, nu-l aproba. Niciodată nu suntem prea prudenți.

— Poate că mă înşel, zise Wiseman, însă mă tot întreb, aşa, de unul singur: *Pentru ce, exact, au construit ei chestia asta?* Am sentimentul că tot nu ştiu.

— Şi Costumul de Cow-boy American, adăugă Pinario. Nici pe ăla nu vrei să-l aprobi.

— Doar jocul, răspunse Wiseman. Sindrom, sau cum îi zice.

Aplecându-se, îi urmări pe soldați cu privirea, în vreme ce aceştia se îndreptau spre fortăreață. Din nou norişori de fum... activitate, atacuri simulate, retrageri bine gândite...

— Ce părere ai? întrebă Pinario, privindu-l cu multă atenție.

— Poate că este o diversiune, răspunse Wiseman, ca să ne facă să ne gândim la ceva. Astfel încât să nu observăm cu totul altceva. Asta îi spunea lui intuiția, însă nu putea descoperi despre ce era vorba. O momeală, continuă. În vreme ce se întâmplă ceva cu totul diferit de ceea ce ne aşteptăm noi. De-aia chestia asta e aşa de complicată. *Trebuia* să o suspectăm. De-aia au construit-o.

Frustrat, îşi aşează piciorul în fața unui soldat. Acesta se refugie în spatele pantofului, ascunzându-se de camerele de luat vederi ale fortăreței.

— Trebuie să fie ceva chiar sub ochii noştri, spuse Fowler, ceva ce nu observăm.

— Da. Wiseman se întrebă dacă vor descoperi vreodată despre ce este vorba. Oricum, reluă el, o păstrăm aici, unde o putem supraveghea.

Aşezându-se lângă cetățuie, se pregăti să-i urmărească pe soldați. Se instală cât mai confortabil, fiind gata pentru o lungă, lungă aşteptare.

În aceeaşi seară, la ora şase, Joe Hauck, directorul departamentului vânzări din cadrul Magazinului pentru Copii-Appeley, opri maşina în fața casei sale, coborî din ea şi începu cu hotărâre să urce treptele spre uşă.

Sub braț ducea un pachet plat, o „mostră" pe care şi-o însuşise.

— Hei! se repeziră cei doi puşti ai săi, Bobby şi Lora, de îndată ce intră în casă. Ai ceva pentru noi, tată?

Se băgară în sufletul lui, blocându-i drumul. În bucătărie, soția îşi ridică privirea din revista pe care o citea, lăsând-o apoi pe masă.

— Un joc nou pe care l-am luat pentru voi, le răspunse Hauck.

Desfăcu pachetul, simțindu-se nemaipomenit. Nu exista nici un motiv care să-l împiedice să ia şi el unul dintre noile jocuri; timp de câteva săptămâni nu făcuse altceva decât să dea telefoane, pentru a înlesni tranzitarea acestora prin Oficiul Calității Importurilor — şi după ce fuseseră puse la bătaie toate argumentele, numai unul dintre cele trei produse fusese acceptat.

În vreme ce puştii dispărură împreună cu jocul, soția îi spuse cu voce

coborâtă:

— Mai multă corupție în locuri înalte.

Nu fusese niciodată de acord ca el să aducă acasă articole din depozitul magazinului.

— Avem mii de exemplare din jocul ăsta, răspunse Hauck. Un depozit întreg. Nimeni n-o să observe lipsa unuia.

În timpul cinei, la masă, puştii au citit cu scrupulozitate fiecare cuvințel din instrucțiunile care însoțeau jocul. Nu mai erau atenți la nimic altceva.

— Nu mai citiți la masă, îi admonestă doamna Hauck.

Lăsându-se relaxat pe spătarul scaunului, Joe Hauck continuă cu enumerarea întâmplărilor de peste zi.

— Şi după tot timpul ăsta consumat, ce au aprobat? Un joc prăpădit. O să fim norocoşi dacă-i vom face îndeajuns de multă publicitate pentru a obține un profit. Ceea ce s-ar fi vândut cu adevărat bine era şmecheria aia cu Trupele de Asalt. Iar pentru ea nu văd momentul când va fi aprobată.

Îşi aprinse o țigară şi se relaxă, lăsându-se cuprins de sentimentul de pace din casă, bucurându-se de prezența soției şi copiilor săi.

— Tată, vrei să joci? îl întrebă fetița. Acolo scrie că, cu cât sunt mai mulți cei care joacă, cu atât e mai bine.

— Sigur, fu de acord Joe Hauck.

În vreme ce soția strângea masa, el şi copiii întinseră tabla de joc, zarurile, banii de hârtie şi acțiunile. Aproape imediat a fost prins de joc, implicându-se total; fu năpădit de amintirile legate de jocurile din copilărie şi strânse acțiuni cu şiretenie şi originalitate, până când, spre sfârşitul jocului, obținuse cele mai multe investiții.

Oftând de mulțumire, se lăsă pe spate.

— Asta e, se adresă copiilor săi. Mi-e teamă că am avut un avantaj față de voi. La urma urmelor, eu am mai jucat genul ăsta de joc. Faptul că intrase în posesia valoroaselor acțiuni de pe tabla de joc îl umpluse de un sentiment puternic de satisfacție. Îmi pare rău că a trebuit să câştig, copii.

— Nu ai câştigat, îi spuse fetița.

— Ai pierdut, completă şi băiețelul.

— Ce? exclamă Joe Hauck.

— Cel care ajunge să aibă cele mai multe acțiuni, *pierde*, spuse Lora.

Îi arătă instrucțiunile de joc.

— Vezi? Ideea este să scapi de toate acțiunile. Tată, ai ieşit din joc.

— La naiba cu chestia asta, răspunse Hauck, dezamăgit. Ăsta nu-i joc. Mulțumirea îi dispăru. Asta nu-i amuzant.

— Acum, noi doi trebuie să continuăm jocul, spuse Bobby, pentru a vedea cine câştigă în cele din urmă.

În vreme ce se ridica de la masa de joc, Joe Hauck bombănea:

— Nu pricep. Ce poate vedea cineva într-un joc în care, la sfârşit, câştigătorul rămâne fără absolut nimic?

În spatele său, cei doi copii continuară jocul. Pe măsură ce acțiunile şi banii trecură dintr-o mână într-alta, copiii deveneau din ce în ce mai animați. Atunci când jocul ajunse în partea sa finală, se găseau într-o stare de concentrare extatică.

— Ei nu ştiu Monopoly, îşi spuse Hauck, aşa că jocul ăsta sucit nu li se pare deloc ciudat.

Oricum, cel mai important era că copiiilor le plăcea să joace Sindrom; în mod clar jocul se va vinde bine şi tocmai asta conta. Deja cei doi învățau cum să-şi ofere, cât mai simplu, acțiunile pe care le dețineau. Renunțau la acțiuni şi la bani cu aviditate, cu un fel de abandon care-i făcea să tremure.

Ridicându-şi privirea spre el, cu ochii strălucind, Lora spuse:

— E cea mai grozavă jucărie educațională pe care ai adus-o vreodată acasă, tată!